

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
1.2. Facultatea	Teologie de Teologie „Andrei Șaguna”, Sibiu
1.3. Departament	Teologie Pastorală
1.4. Domeniul de studiu	Teologie
1.5. Ciclul de studii ¹	Masterat „Teologie Practice”
1.6. Specializarea	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Omilia și cateheza în Biserica Ortodoxă a Transilvaniei în epoca modernă	Cod	FTEO.TOR.TEP.M.RA. 4.1100.C.4.7.
2.2. Titular activități de curs	Pr.Prof. Univ Dr. Constantin Valer NECULA		
2.3. Titular activități practice	Pr.Prof. Univ Dr. Constantin Valer NECULA		
2.4. An de studiu²	2	2.5. Semestrul³	2
2.6. Tipul de evaluare⁴	E		
2.7. Regimul disciplinei⁵	O	2.8. Categoria formativă a disciplinei⁶	F

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână					
3.1.a.Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
1.00	1.00				2.00
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ					
3.2.a.Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
14.00	14.00				28
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat ⁹					12
Examinări ¹⁰					5
3.3. Total ore alocate studiului individual¹¹ (NOSIsem)					97
3.4. Total ore din Planul de învățământ (NOADsem)					28
3.5. Total ore pe semestru¹² (NOADsem + NOSIsem)					125
3.6. Nr ore / ECTS					25
3.7. Număr de credite¹³					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesar a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	Istoria Bisericii Ortodoxe Istoria Transilvaniei Istoria culturii române	
4.2. Competențe	Competențe în sintetizarea informațiilor istorice Capacitatea de a interpreta documente și de a le situa în ethosul istoria al Transilvaniei	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	Tablă, videoproiector, platforma on-line Google Classroom	
5.2. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/aplic) ¹⁶	Tablă, videoproiector, platformă on-line Google Classroom	

6. Rezultate ale învățării¹⁷

Numărul de credite alocat disciplinei: 5				
Rezultatele învățării				Repartizare credite pe rezultatele învățării
Nr. crt.	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie	
RÎ 1	Explicarea parcursului de metodă și conținut în propovăduirea transilvan	Integrarea tematicii noilor cercetări de istoria comparată a textului teologic	Dezvoltarea atentă a culturii teologice legate de comunicare în spațiul interconfesional românesc	1.00
RÎ 2	Adaptarea metodelor pastorale oglindite în contexte diferite de propovăduire	Explicarea evoluției și dezvoltării textelor și actelor liturgice, precum și interpretarea acestora.	Dezvoltarea capacității de comunicare și a asertivității	1.00
RÎ 3	Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile și a soluțiilor posibile în pastorație- cazuri de predici și cateheze istorice	Încurajarea gândirii analitice și sistematice	Dezvoltarea abilităților de cooperare și muncă intelectuală și în echipă	1.50
RÎ 4	Aplicarea principiului interpretării corecte a fenomenului istoric prin raportarea justă la modul lui de influență asupra prezentului.	Încurajarea gândirii analitice și sistematice	Dezvoltarea capacității de dialog social și inter-religios	1.50

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Dezvoltarea abordării interdisciplinare a unor probleme legate de dezvoltarea comunicării sociale, unității răspunsului creștin la provocările pluralismului religios din Transilvania .
7.2. Obiectivele specifice	Cultivarea capacităților creative, încurajarea gândirii flexibile; Dezvoltarea abilităților de cooperare și muncă în echipa de cercetare istorică ; Stimularea interesului pentru antalogarea marilor texte ale culturii teologice sibiene

8. Conținuturi

8.1. Curs¹⁸		Metode de predare¹⁹	Nr. ore
Curs 1	Începuturile științei omiletice și catehetice românești în Ardeal (Prima Școală Românească din Șcheii Brașovului, Istoria culturii teologice dezvoltate prin teologia sibiană, marii autori de manuale și volume de predici până la venirea Sf. Andrei Șaguna în Ardeal)	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, videoproiector.	2
Curs 2	Epoca Șaguna în cultura teologică ardeleană (Școală-pedagogie socială-cultură omiletică. Reprezentanți și curente de pedagogie)	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, videoproiector.	2
Curs 3	Unirea de la 1918 și contribuția teologilor ortodocși la dezvoltarea unei conștiințe naționale unitare (Curente, personalități ale catedrei și amvonului)	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, videoproiector.	2
Curs 4	Teologia catehetică și omiletică după 1918 în Transilvania și influența ei în cultura românească modernă (autori, volume și reviste de specialitate)	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, videoproiector.	2
Curs 5	Începuturile științei omiletice și catehetice românești în Ardeal (Prima Școală Românească din Șcheii Brașovului, Istoria culturii teologice dezvoltate prin teologia sibiană, marii autori de manuale și volume de predici până la venirea Sf. Andrei Șaguna în Ardeal)	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, videoproiector.	2
Curs 6	Epoca Șaguna în cultura teologică ardeleană (Școală-pedagogie socială-cultură omiletică. Reprezentanți și curente de pedagogie)	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, videoproiector.	2
Curs 7	Unirea de la 1918 și contribuția teologilor ortodocși la dezvoltarea unei conștiințe naționale unitare (Curente, personalități ale catedrei și amvonului)	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicei studiate, videoproiector.	2

	Total ore curs: 14	
--	---------------------------	--

8.2. Activități practice

Activități practice (8.2.a. Seminar ²⁰ / 8.2.b. Laborator ²¹ / 8.2.c. Proiect ²²)	Metode de predare	Nr. ore
Începuturile școlii de Teologie la Sibiu (fundamente, personalități și lucrări)	Prezentare, analiză pe texte, dezbateri	3
Predica transilvană la vremea Războiului (1914-1918) și predica după acest eveniment (1918-1921)	Prezentare, analiză pe texte, dezbateri	2
Mitropoliții Ardealului ca propovăduitori (Andrei Șaguna, Nicolae Bălan, Nicolae Mladin, Antonie Plămădeală)	Prezentare, analiză pe texte, dezbateri	4
Un laic propovăduitor al Evangheliei în Ardeal; Dr. Ion Broșu	Prezentare, analiză pe texte, dezbateri	5
Total ore seminar		14

9. Bibliografie

9.1. Referințe bibliografice recomandate	1. Constantin NECULA. <i>Contribuția Școlii Ortodoxe Teologice din Sibiu la dezvoltarea pedagogiei românești. Volumul I, Întemeietorii. Mitropolitul Andrei Șaguna</i> . Ed. Tehnopress, Iași, 2006, 354 p. Ediția a 2-a, Ed. ASTRA Museum, Sibiu / Ed. Tehnopress, Iași, 2017, 365 p.
	2. Pr.Prof. Dr. Mircea Păcurariu, <i>Dicționarul Teologilor Români</i> , Ed. a III-a, Andreiana, Sibiu, 2014, 724 pg.
	3. Constantin NECULA și Sorana MAIER. <i>Ipostazele unui oraș premiant. Sibiu - Capitala Premierelor</i> , Ed. EIKON, 2018, 175 p
	4. Constantin NECULA și Sorana MAIER. <i>Sibiu - Case cu suflet la un Centenar de Unitate</i> , Ed. EIKON, București, 2018, 179 p.
	1. NECULA C. <i>Onisifor Ghibu, istoric al pedagogiei românești</i> . În <i>Personalitatea lui Onisifor Ghibu</i> (coord. Maria GRANCEA, Emilian M. DOBRESCU), Ed. SIGMA, (coll. Biblioteca de Sociologie), București, 2018, pp.153-174.
	2. NECULA C. <i>Un mirean propovăduitor al Evangheliei și diplomat al României. Dr. Ioan Broșu (1886-1943)</i> . În <i>Unirea din 1918. Marea Împlinire</i> , Ed. Andreiana, 2018, pp.43-74, (Referatele Conferinței Internaționale Unirea din 1918-Marea Împlinire, 22 mai 2018).
	3. NECULA C. <i>Edificarea unei pedagogii naționale sistemice. Contribuția Sibiului Ortodox (1750-1920)</i> . În <i>Centenarul Unirii Românilor și Europa azi. Religie și geopolitică</i> . Vol 1, Referatele Simpozionului internațional de Știință, Teologie și Artă (ISSTA), Alba Iulia, 14-15 mai 2018- ediția a XVII-a, Secțiunea: Apogeul politicii naționale a românilor. Unirea la Centenar, Ed. Presa Universitară Clujeană/Ed. Reîntregirea, Cluj Napoca/ Alba Iulia, 2018, pp.225-239
	4. NECULA C. <i>Ce a făcut Ortodoxia pentru Școala românească? - Pagini uitate ale pedagogiei ardeleni</i> . În <i>Arhiereul lui Hristos. Studii în onoarea Înaltpreasfințitului Dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului</i> . Ed. Andreiana / Ed. ASTRA Museum, Sibiu, 2017, pp.664-685
	5. NECULA C. <i>Nicolae Cristea, lecția de filosofie a jurnalistului</i> . În <i>Saeculum</i> , 2018, anul XVII (XIX), 2 (46): 147-153 ISSN 1221-2245, ISSN-L 1221-2245.
	6. NECULA C. <i>Ioan Broșu (1886-1943): A Laic Preacher of the Gospel and Diplomat of Romania</i> . În <i>Transylvania Review</i> (Romanian Academy, Center for Transylvanian Studies), 2018, vol.XXVII, 3: 77-91, ISSN 1221-1249.

9.2. Referințe bibliografice suplimentare	
	1. <i>Elemente de pedagogie socială în propovăduirea Mitropoliților Transilvaniei și în cultura pastorală a preoților și laicilor ortodocși ardeleni</i>, în vol. <i>Mărturia Ortodoxiei Transilvane. 160 de ani de pastorație și mărturisire în duh șagunian în Ardeal (1864- 2024)</i>, Editura Andreiana, 2024, pp. 432- 466, ISBN 978-606-989-177-3 2. <i>Diaconul Coresi – meșteșugar de cuvinte și Părinte al Limbii Române literare</i>, în vol. <i>Tipăriturile Diaconului Coresi</i>, Editura Arhiepiscopiei Târgoviștei, 2025, pp. 178-197 (în colab. Prof.drd. Constantin Ioan Necula) ISBN 978=8937-66-3 3. NECULA C. <u>Memoria antropologică a morții în predici de veac XIX- XX. Istoria unei pregătiri pentru Primul Război Mondial. În Revista Transilvania</u>, serie nouă, anul XLVI (CL), 2018, 7: 60-71, ISSN 0255-0539. Disponibil la: http://digital-library.ulbsibiu.ro/dspace/bitstream/123456789/2151/12/11%20-%20Ctin%20Necula-Memoria%20antropologica%20a%20mortii.pdf

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului²³

Realizarea unor antologii de texte specifice și dezvoltarea cercetării pe linia „Recuperarea Amvonului Transilvan”.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. ²⁴
11.4a Examen / Colocviu	• Cunoștințe teoretice și practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea)	Teste pe parcurs ²⁵ :	%	40 %	CPE
		Teme de casă:	%		
		Alte activități ²⁶ :	%		
		Evaluare finală:	% (min. 5)		
11.4b Seminar	• Frecvența/relevanța intervențiilor sau răspunsurilor	Evidența intervențiilor, portofoliu de lucrări (referate, sinteze științifice)		40%	CPE
11.4c Laborator	• Cunoașterea aparaturii, a modului de utilizare a instrumentelor specifice; evaluarea unor instrumente sau realizări, prelucrarea și interpretarea unor rezultate	• Chestionar scris • Răspuns oral • Caiet de laborator, lucrări experimentale, referate etc. • Demonstrație practică		10 %	N/A
11.4d Proiect	• Calitatea proiectului realizat, corectitudinea documentației proiectului, justificarea soluțiilor alese	• Autoevaluarea, prezentarea și/sau susținerea proiectului • Evaluarea critică a unui proiect		10%	N/A
11.5 Standard minim de performanță ²⁷					

Identificarea principalelor opere de cultură teologică cu relevanță în știința omiletică și catehetică ardeleană și a direcțiilor pastorale dezvoltate din ele- parcursul istoric al ideilor de pastorală și pedagogie socială în arealul Transilvaniei Ortodoxe

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: | 2 | 7 | / | 0 | 9 | / | 2 | 0 | 2 | 5 |

Data avizării în Departament: | 3 | 0 | / | 0 | 9 | / | 2 | 0 | 2 | 5 |

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Pr.prof.Univ.Dr. Constantin NECULA	
Responsabil program de studii	Pr.prof.Univ.Dr. Constantin NECULA	
Director Departament	Pr. Conf dr. Vasile Bîrzu	Pr. Conf dr. Vasile Bîrzu

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categoria formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.). De asemenea, se recomandă ca numărul orelor de studiu individual să fie cel puțin egal cu cel al orelor de pregătire universitară formată din ore didactice

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare)

$$\text{Nr. credite} = \frac{\text{NOCpSpD} \times C_C + \text{NOApSpD} \times C_A}{\text{TOCpSpD} \times C_C + \text{TOApSpD} \times C_A} \times 30 \text{ credite}$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- TOCpSpD = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSpD = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- C_C/C_A = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți	Curs	Aplicații (S/L/P)
Licență	2	1
Master	2,5	1,5
Licență lb. străină	2,5	1,25

- ¹⁴ Se menționează disciplinele obligatoriu a fi promovate anterior sau echivalente
- ¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.
- ¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.
- ¹⁷ Rezultatele învățării se vor menționa în funcție de standardele specifice ale Comisiilor de specialitate ARACIS (<https://www.aracis.ro/ghiduri/>)
- ¹⁸ Titluri de capitole și paragrafe
- ¹⁹ Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector, discuții cu studenții (pentru fiecare capitol, dacă este cazul)
- ²⁰ Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, rezolvare de exerciții și probleme
- ²¹ Demonstrație practică, exercițiu, experiment
- ²² Studiu de caz, demonstrație, exercițiu, analiza erorilor etc.
- ²³ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii
- ²⁴ CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică
- ²⁵ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.
- ²⁶ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.
- ²⁷ Se particularizează la specificul disciplinei standardul minim de performanță din grila de competențe a programului de studii, dacă este cazul.